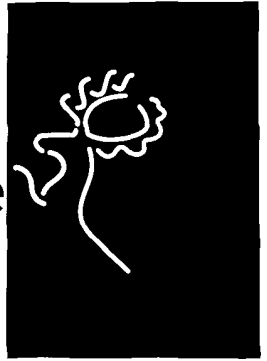

GEMEENTE HELLENDOORN	
Behand.: A. Tilsing	
- 4 NOV 2011	
A/W Stuk	Trefw.: ISRAAD 8-11-2011
Werkpr.:	
Kopie aan: SW/DT, PKN	
Archief D/N. Wks/M. Verre:	

11INK11627

Gemeente
Hellendoorn

Gemeenteraad van Hellendoorn
Postbus 200
7440 AE NIJVERDAL

Rel. 11INT02088
11UIT11743
11INK10586

Uw brief/kenmerk:

Ons kenmerk:
11UIT11743

Doorkiesnr.:
63 02 64

Typ./coll.
ATI

Bijlagen:

Onderwerp:

Ontwikkeling gemeentefonds - septembercirculaire 2011.

Nijverdal,

04 NOV 2011

Geachte raads- en commissieleden,

Zoals gebruikelijk wordt u, na het verschijnen van de septembercirculaire, middels een brief op de hoogte gesteld van de ontwikkeling van het gemeentefonds.

Inleiding

De septembercirculaire 2011 is verschenen op 20 september 2011 en ontvangen op 29 september 2011 (11INK10586). De septembercirculaire 2011 pakt met name voor de jaren 2012 en 2013 ongunstig uit ten opzichte van de meicirculaire 2011. De overige jaren laten weinig afwijking zien ten opzichte van de meicirculaire 2011. In de begroting 2012 hebben we geanticipeerd op een kleine groei van het gemeentefonds als gevolg van de inflatie. Deze inflatie hebben we niet meegenomen bij de berekening van de septembercirculaire 2011. Ook in deze circulaire heeft het rijk weer taakmutaties aangegeven. Deze taakmutaties zijn financieel technisch verwerkt, maar over de aanwending is nog geen besluit genomen. In de loop van het jaar wordt bekeken in hoeverre er beleidswijzigingen nodig zijn en op welke manier de gemeente Hellendoorn met deze beleidswijziging wil omgaan.

Bestuursakkoord / bestuursafspraken

Nu het bestuursakkoord niet volledig is aangenomen en gesproken wordt over bestuursafspraken, heeft de minister besloten de in het regeerakkoord opgenomen efficiencykorting bij de vorming van de regionale uitvoeringsdiensten door te voeren.

"Naar het oordeel van de betrokken partijen is er met de Bestuursafspraken 2011-2015 een bindende basis voor constructieve samenwerking in de komende jaren bij de aanpak van de vraagstukken en hervormingen waarvoor Nederland gesteld is." Dat staat in de Bestuursafspraken 2011 – 2015. Het is de formalisering van het na het jaarcongres van de VNG afgeslankte onderhandelaarsakkoord.

Wat mist zijn bindende afspraken over de Wet werken naar vermogen en de mogelijke bezuiniging op de regionale uitvoeringsdiensten. Door het afwijzen van het volledige akkoord is voor de minister van BZK een deur geopend de eerder afgekondigde besparing op de uitvoeringsdiensten toch door te voeren.

Financiële gevolgen septembercircularre 2011 en verklaring

De ontwikkeling van het gemeentefonds blijkt uit de zwarte regel in de onderstaande tabel. Het jaar 2011 laat een zeer klein voordeel zien van afgerond € 3.000,--. De jaren 2012 en 2013 laten, zoals geschreven, een aanmerkelijk nadeel zien en de jaren 2014 en 2015 verlopen nagenoeg budgettair neutraal:

2011	€ 3.000,--	voordeel
2012	€ 384.000,--	nadeel
2013	€ 284.000,--	nadeel
2014	€ 1.000,--	nadeel
2015	€ 6.000,--	voordeel

	Bedragen x € 1.000,--				
	2011	2012	2013	2014	2015
Begroting 2012 - 2e burap 2011 / meicircularre 2011	29.972	30.239	29.961	29.771	29.269
Septembercircularre 2011	29.976	30.711	30.437	30.422	29.941
Verschil	4	472	476	651	672
Verklaring					
Taakmutaties	1	856	760	652	666
Verrekening oude jaren	-35				
Accres en algemene mutaties	38	-384	-284	-1	6
Gemeentefonds vrij aanwendbaar	3	-384	-284	-1	6

Verklaring verschillen

Taakmutaties	2011	2012	2013	2014	2015
Wmo-budget	7	7	7	7	7
Transitiekosten decentralisatie AWBZ begeleiding Wmo	0	106	70	0	0
Regionale uitvoeringsdiensten	0	-80	-142	-182	-180
Nationaal uitvoeringsprogramma	-6	-15	-15	-14	-2
Versterking toezicht en handhaving kwaliteit kinderopvang	0	15	14	14	13
Normering lokaal inkomensbeleid	0	9	9	9	9
Aanpassing norm kwijtsch. en bijz. bijstand kinderopvang	0	10	11	11	11
Bijzondere bijstand voor kwetsbare groepen	0	94	96	97	98
Centra voor jeugd en gezin	0	710	710	710	710
	1	856	760	652	666
Accres en algemene mutaties					
Accres en doorwerking ontwikkelingen oude jaren	-11	-414	-194	190	326
Correctie opgenomen accres/inflatie meicircularre 2011	0	-65	-165	-265	-365
Diverse mutaties en verschillen	49	95	75	74	45
	38	-384	-284	-1	6

Taakmutatie Wmo

Wmo-budget

Het Wmo-budget is, door actualisatie van maatstaven, aangepast. Per saldo stijgt het Wmo-budget in 2011 en volgende jaren met € 7.000,--.

Overige taakmutaties

Het rijk heeft diverse voornemens voor nieuw of gewijzigd beleid dat wordt uitgevoerd door gemeenten. Bij nieuw beleid of beleidsintensivering worden gemeenten gecompenseerd voor (eventuele) extra lasten en worden er middelen aan het gemeentefonds toegevoegd. Bij schrappen van beleid of beleidsvermindering worden bedragen uit het gemeentefonds gehaald.

Het beleid is bedragen groter dan € 5.000,-- te ramen op een stelpost 'Gemeentefonds: Rijksvoornemens'. In de loop van het jaar kan dan worden bekeken in hoeverre er beleidswijzigingen nodig zijn en op welke manier de gemeente Hellendoorn met deze beleidswijziging wil omgaan. Bij de bestuursrapportages en jaarrekening wordt aangegeven hoe met bedragen op deze stelpost wordt of is omgegaan. Op voorhand zijn de bedragen dus nog niet beschikbaar als budget, maar zijn de bedragen gereserveerd op de stelpost 'Gemeentefonds: Rijksvoornemens'. Het betreffen de volgende mutaties:

Transitiekosten decentralisatie AWBZ begeleiding Wmo

Het kabinet stelt in 2012 landelijk een bedrag van € 47,6 miljoen en in 2013 een bedrag van € 32,0 miljoen beschikbaar via de algemene uitkering. Deze middelen zijn bedoeld om gemeenten te compenseren voor de (transitie)kosten die samenhangen met de decentralisatie van de functie begeleiding uit de AWBZ. Hellendoorn ontvangt in 2012 € 106.000,-- en in 2013 € 70.000,--.

Regionale omgevingsdiensten / regionale uitvoeringsdiensten

Zowel de termen omgevingsdiensten als uitvoeringsdiensten worden gebruikt. Om verwarring te voorkomen wordt consequent gesproken over regionale omgevingsdiensten (RUD) omdat dit aansluit op de gebruikelijke terminologie voor deze ontwikkeling. Gemeenten en provincies gaan samenwerken in RUD's om de kwaliteit van de vergunningverlening en het toezicht en de handhaving van complex en bovenlokaal milieugerelateerde uitvoeringstaken te verbeteren. Met de RUD's ontstaat een robuuste, professionele uitvoeringsstructuur. In Twente is inmiddels gekozen voor de uitwerking in een zogenaamde netwerk-RUD.

In het regeerakkoord is een ombuiging opgenomen die is gekoppeld aan het opzetten van RUD's en waarover in het kader van de bestuursafspraken 2011-2015 afspraken zijn gemaakt. In afwijking van de meicirculaire 2011 wordt deze ombuiging alsnog doorgevoerd. Dit heeft ondermeer te maken met het niet volledig aannemen van het bestuursakkoord door gemeenten. De verlaging van de algemene uitkering bedraagt landelijk voor het uitkeringsjaar 2012 € 50 miljoen, voor 2013 € 80 miljoen en voor 2014 en verder € 100 miljoen. Voor Hellendoorn betekent dit een verlaging van € 80.000,-- in 2012, € 142.000,-- in 2013 en circa € 180.000,-- vanaf 2014. De korting ramen wij voorlopig op de genoemde stelpost. Zodra bekend is hoe de organisatie van de RUD's er uit gaat zien en de bijbehorende bekostiging, bekijken wij in hoeverre deze ombuiging gerealiseerd kan worden.

De middelen, die uit deze landelijke ombuiging worden bespaard, zijn gereserveerd op de rijksbegroting. Deze middelen worden ingezet voor de hervorming van de Sociale Werkvoorzieningen, indien dit noodzakelijk is wat moet blijken uit de evaluatie van die hervorming, twee jaar na de start. Als de gereserveerde middelen uiteindelijk – zoals het kabinet verwacht – niet nodig zijn voor de risico's rond de uitvoering van 'werken naar vermogen', zal over de bestemming daarvan het Rijk met de VNG in overleg treden (uiterlijk in 2015).

Nationaal uitvoeringsprogramma

In de meicirculaire 2011 is het Nationaal uitvoeringsprogramma opgenomen. Dit betreft een voorfinanciering binnen het gemeentefonds waarmee gemeenten in staat zijn investeringen te doen in het kader van de implementatie van de E-overheid. Over de jaren 2011 tot en met 2015 komt deze mutatie budgettair neutraal uit voor gemeenten. Nu is er een aanpassing gemaakt omdat de generieke ondersteuning wordt uitgevoerd door KING. Daarom worden de gemeenten gekort en wordt het bedrag aan de VNG ter beschikking gesteld. Voor Hellendoorn is dit € 6.000,-- in 2011 en ruim € 14.000,-- voor de jaren 2012 tot en met 2014.

Versterking toezicht en handhaving kwaliteit kinderopvang

Voor de versterking van het toezicht en de handhaving op de kwaliteit van de kinderopvang is in de jaren 2010 en 2011 landelijk incidenteel € 10,4 miljoen toegevoegd. Met ingang van 2012 wordt het bedrag structureel en wordt het verhoogd naar € 12,5 miljoen. Voor Hellendoorn levert dit een voordeel op van circa € 14.000,-- vanaf 2012.

Normering lokaal inkomensbeleid

In de meicirculaire 2011 staat geschreven dat, om de armoedeval te beperken, de inkomensgrens van het gemeentelijk inkomensbeleid wordt genormeerd op maximaal 110% van het wettelijk minimumloon,

zodat inkomensaanvullingen gericht worden verstrekt. Voor Hellendoorn zou dit leiden tot een structurele uitname van € 51.000,-- vanaf 2012. Vanwege een ontwikkeling van de aantallen is in de septembercirculaire 2011 sprake van een lichte aanpassing ten opzichte van de eerdere mutatie. De korting wordt € 42.000,-- en valt daarmee € 9.000,-- lager uit.

Aanpassing norm kwijtschelding en bijzondere bijstand kinderopvang

Om de armoedeval voor alleenstaande ouders met een relatief laag inkomen te verminderen, wordt voor gemeenten de mogelijkheid gecreëerd om bij de kwijtschelding van lokale belastingen rekening te houden met de kosten van formele kinderopvang. Om gemeenten te ondersteunen bij het uitvoeren van deze maatregel zal landelijk structureel € 10 miljoen aan het gemeentefonds worden toegevoegd. Voor Hellendoorn is dit structureel vanaf 2012 circa € 11.000,--.

Bijzondere bijstand voor kwetsbare groepen

Om de cumulatie van inkomenseffecten te verzachten voor kwetsbare groepen, zoals bijvoorbeeld chronische zieken, gehandicapten en ouderen, wordt de bijzondere bijstand geïntensiveerd met landelijk € 90 miljoen structureel. Door het toevoegen van deze middelen aan het gemeentefonds worden de gemeenten in staat gesteld om deze specifieke doelgroepen door middel van de verlening van bijzondere bijstand extra inkomensondersteuning te bieden. Voor Hellendoorn is dit structureel vanaf 2012 circa € 96.000,--.

Centra voor jeugd en gezin

De middelen voor de brede doeluitkering centra voor jeugd en gezin (CJG) worden met ingang van 2012 toegevoegd aan het gemeentefonds. In het Bestuursakkoord Rijk en gemeenten "Samen aan de slag" van 4 juni 2007 zijn onder andere afspraken gemaakt over de realisatie van centra voor jeugd en gezin. In deze afspraken wordt er van uitgegaan dat er eind 2011 landelijke dekking van centra voor jeugd en gezin is. Voor de realisatie van de centra voor jeugd en gezin heeft het kabinet Balkenende IV een aantal financieringsstromen gebundeld tot een brede doeluitkering CJG. Met ingang van 1 januari 2012 vervalt de brede doeluitkering CJG. Aan het gemeentefonds wordt landelijk € 368,1 miljoen toegevoegd. Voor Hellendoorn is dit € 710.000,--. De brede doeluitkering CJG bedroeg € 639.000,--. Wij hebben daarmee een voordeel van € 71.000,--. Vooralsnog houden we dit bedrag beschikbaar binnen het jeugd- en gezinsbeleid, totdat bekend is welk budget benodigd is.

Accres en algemene mutaties

Het accrespercentage is de procentuele groei van de algemene uitkering uit het gemeentefonds en het provinciefonds van enig jaar. Dit percentage is gelijk aan de procentuele groei van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven in dat jaar.

Het accres 2012 is in deze circulaire vastgesteld op € 88 miljoen negatief. Ten opzichte van de meicirculaire 2011 is dat een daling van € 179 miljoen, ofwel ruim 1%. Dat is een flinke klap voor gemeenten. De achtergrond hiervan is de volgende

- actief de hand op de knip houden door het rijk;
- lagere ramingen van loon- en prijsontwikkelingen;
- het verschuiven van uitgaven van 2012 naar 2011. In 2011 had men enkele meevallers. Die budgettaire ruimte leidde tot het naar voren halen van uitgaven van 2012 naar 2011. In 2011 is echter de normeringsmethodiek buiten toepassing verklaard en leidt daardoor niet tot een wijziging van het accres in 2011.

Het accres werkt negatief uit voor de jaren 2012 (- € 414.000,--) en 2013 (- € 194.000,--). Voor de jaren 2014 (+ € 190.000,--) en 2015 (+ € 326.000,--) valt het accres positief uit.

Technische correctie

De begroting van het gemeentefonds vertoonde met ingang van 2009 een verschil van financieel-technische aard in het nadeel van gemeenten ter grootte van € 39 miljoen (Voor Hellendoorn € 60.000,--). Besloten is dat bedrag te compenseren vanaf 2012. Het rijk bekijkt nog wat gedaan wordt in de jaren 2009 t/m 2011. De VNG is van mening dat dit bedrag terug moet vloeien naar de gemeenten. Voor Hellendoorn zou dat een bedrag zijn van € 180.000,--. Indien dit bedrag in 2012 nog wordt uitgekeerd verzacht dat het tekort dat nu ontstaat fors.

Correctie inflatie

In de begroting 2012 hebben wij rekening gehouden met een zeer beperkte groei van het gemeentefonds de komende jaren (gemiddeld zo'n 0,35% per jaar). Bij de doorrekening van de septembercirculaire 2011 hebben wij deze groei niet meer meegenomen. De berekende groei was € 100.000,-- cumulatief per jaar. Daarnaast is er een correctie geweest op enkele maatstaven (€ 65.000,-- per jaar).

Diverse mutaties en verschillen

Deze mutaties hebben betrekking op toe- of afname van aantallen ten opzichte van de meicirculaire 2011 (bijvoorbeeld verandering WOZ-waarde woningen, meer leerlingen Voortgezet Onderwijs en dergelijke). Deze aantallen veroorzaken een verschil dat niet toe te rekenen is aan taakmutaties of accres.

Verwerking gevolgen

De gevolgen voor het jaar 2011 worden meegenomen bij de jaarrekening 2011 en de gevolgen voor de jaren 2012 tot en met 2015 worden verwerkt bij de eerste bestuursrapportage 2012.

Overige mededelingen

Verdeelonderzoeken gemeentefondsclusters

In de brief over de meicirculaire 2011 informeerden wij u over de verdeelonderzoeken naar de gemeentefondsclusters. De eerste fase van het nader onderzoek naar alle clusters nadert inmiddels zijn afronding. In deze eerste fase is onderzocht of er aanpassingen in de verdeling of het volume van de clusters noodzakelijk zijn. De vormgeving van het nieuwe verdeelstelsel vindt plaats in de tweede fase van het onderzoek. De gemeente Hellendoorn is verzocht mee te werken aan dit onderzoek. Wij hebben aan de onderzoekers de gevraagde gegevens geleverd.

De afronding van de tweede fase van de meeste clusters staat gepland voor de eerste maanden van 2012. Voor deze clusters worden de nieuwe verdeelformules in de meicirculaire 2012 opgenomen. Met ingang van het uitkeringsjaar 2013 gaat de nieuwe verdeling dan in. Voor een aantal clusters staat de nieuwe verdeling één of twee jaar later gepland. De fondsbeheerders (ministeries van BZK en Financiën) hebben op basis van de bevindingen een brief opgesteld, waarin wordt ingegaan op de conclusies die zij aan de uitkomsten van het onderzoek willen verbinden. Deze brief en de integrale onderzoeksrapportage zijn in september 2011 officieel aan de vakdepartementen, de VNG en de Raad voor de financiële verhoudingen gestuurd voor reactie. Na deze consultatieronde vindt bestuurlijk overleg met onder andere de VNG plaats en wordt de brief aan de Tweede Kamer aangeboden.

In september/oktober 2011 consulteert de VNG de gemeenten, waar ook de fondsbeheerders een rol bij spelen. De gemeenten worden door middel van nieuwsbrieven geïnformeerd. In de brief over de meicirculaire 2011 hebben wij reeds geschreven dat wij rekening houden met een forse aanpassing, die ook een behoorlijk (positief of negatief) financieel effect kan hebben.

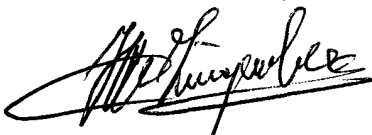
Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Hellendoorn,

de loco-secretaris,

de burgemeester,

H.G.M. Zwijnenberg

mevr. A.H. Raven BA